

# BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

**ELŐFIZETÉSI ÁR:** Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.  
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

**Dr. Jovánovits József.**

Lapszerkesztő:

**Dr. Kiss Dezső.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

## A függetlenségi és 48-as pártról.

Irta: **ARADI ÁRPÁD.**

A függetlenségi és 48-as párt, Kossuth Lajos elveinek letéteményese, a magyar szabadság és függetlenség szent eszméinek ébren tartója és gondozója, hosszú és dicsőségteljes történetének legnehezebb napjait éli.

E pártot, melynek elvszilárdsága olyan, hogy párját a világtörténelemben sem találjuk, a gyanúsítások özöne éri azért, mert többségben léte dacára elveit meg nem valósítja és mert 67-es politikát támogató miniszterei vannak.

Nézzünk egy pillanatra szemébe a gyanúsítóknak és állapítsuk meg, vajjon tehet-e arról a függetlenségi párt, hogy ideiglenesen támogatja a kiegyezést és hogy főemberei miniszteri tárcát vállaltak.

Mindenki előtt ismert dolog, hogy a függetlenségi párt a jelenleg uralmon levő pártokkal bizonyos feladatok megoldására koalícióba lépett. E koalíció a legutóbbi választások előtt keletkezett, a választások alatt fentartatott s a függetlenségi párt e koalícióban nyerte jelenlegi többségét. Nem mondjuk, hogy a koalíció miatt, hanem a koalíció keretében nyerte. Már most a józan ész és a politikai tisztesség szerint jelenthet-e mást egy bizonyos ideig tartó és határozott feladatokra vállalkozott koalíció kormányzása, mint a pártok alapvető elveire s különösen közjogi kívánságaira nézve a status quo fentartását?

Akinek tehát csak halvány fogalma van a koalíció lényegéről, — a függetlenségi pártot elvfelelővel nem vádolhatja; épen úgy mint például a néppártot sem azért, mert a revíziót jelenleg nem hangoztatja. Mert hiszen épen a koalícióban tartja és tartja is fenn valamennyi párt teljes sértetlenségében elveit.

Már most ha azt nézzük, hogy szükséges volt-e annak idején a koalíció

létrejötte, — erre is csak igennel felelhetünk. Mert ama sötét időkben az összes hazafiak együttműködésére volt szükség. S a függetlenségi és 48-as pártnak később is, — midőn a korona a koalíciót kötött marsrutával, de a pártok elveinek sérelme nélkül az ország kormányzására felhívta — a koalíción belül eleget kellett e megbízásnak tennie, mert az ország romlását, a királyi biztosok és kormánybiztosok garázdálkodását, alkotmányunk és szabadságunk gázolását, a közélet és erkölcsök megromlását el nem nézhette. Az akkori események és a szomorú kilátások és a korona rideg álláspontja mellett nem helyezkedhetett a „non possumus” álláspontjára. Legjobb hazafias meggyőződése a haza érdekeinek lelkiismeretes szemeltartása mellett vállalnia kellett a kormányzásban való közreműködést.

Az ország egész számottevő közvéleménye megnyugszik a koalíció s vele a függetlenségi párt jelenlegi uralmában és boldog abban a tudatban, hogy a közigazgatás ma a szó valódi értelmében liberális és hogy a közélet a lehetőségig meg van tisztítva a fertőző anyagoktól. Ezenfelül a függetlenségi és 48-as párt a hatvanhetes kormányzásban is nemes eszmei tartalmat és nemzeti hazafias irányzatot vitt bele.

Ha a koalíció vállalt feladatát megoldotta, önként felbomlik s akkor a függetlenségi és 48-as pártnak szabad keze lesz. S ha az általános választójog alapján összetűlő képviselőházban e párt többségben lesz, akkor programjának megvalósításához láthat. E program — tudja mindenki — nem más, mint az önálló, független Magyarország. Önállóság a hadseregben és a külügyekben, önállóság a gazdasági élet egész vonalán. A közös ügyek kiküszöbölése és ennek kapcsán a

tiszta personal unió Ausztriával a pragmatika szankció alapján.

Az új országgyűlésen többségre jutó függetlenségi párt legforróbb vágya lesz Magyarország valódi önállóságának kivívása, amint hogy csakis ez a párt tartotta ébren mindenkor az önállóság gondolatát. Minden erejével azon lesz e párt, hogy a törvényhozás másik tényezőjét, a koronás királyt, az 1867. XII. t. c. eltörléséhez való beleegyezésre rábírja. Ha öfelsége beleegyezik, az önálló magyar hadsereg s az önálló külügyi képviselők felállításának semmi akadályja sem lesz.

Ha öfelsége beleegyezik... De ha a Felség beleegyezése nem következik be, akkor a függetlenségi párt programja másként, mint forradalommal meg nem valósítható. A függetlenségi párt pedig el van határozva, hogy forradalomba az országot bele nem viszi. Nem is viheti; egyrészt mert e párt loyális, másrészt mert ma forradalom lehetetlen Magyarországon.

Lehetetlen nemcsak azért, mert pusztá kézzel állunk a szurony és ágyuerdővel szemben, hanem azért is, mert Magyarország népe nem akar forradalmat. Dolgozni, békésen fejlődni, gazdaságilag erősödni akar.

Tehát a függetlenségi pártot még akkor sem lehet elvfelelővel vádolni, ha a koalíció felbomlása után nyelendő többségében sem valósítja meg elveit. Meg fog valósítani annyit, a mennyit nagy rázkódások nélkül lehetséges. S a függetlenségi eszmék állandó fennmaradásával várni fogja, míg Magyarországot az Igéret földjére vezetheti. Addig pedig örkődik alkotmánya felett s felépíti a magyar nemzeti államot.

Az ország népe tehát nyugodt lehet; a függetlenségi párt kezében jó kézben van és lesz sorsa, e párt multja, jelene, vezéreinek tiszta jel-

# BOROK: 1 liter

**Diószegi 1 korona.**

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

**Badacsonyi 1-20 kor.**

**Kapható:**

ifj. Heindlhofer Róbertnál

**Zombor.**

leme és törhetetlen hazafisága teljes garancia.

Bizzunk a magyar nép józanságában s épen ezért teljes bizalommal tekinthetünk a jövőbe.

Zombor, április 29.

#### A szabadkaiak a zombori nagygyűlésen.

A szabadkai függetlenségi kör választmánya legutóbbi ülésén tárgyalta dr. Balogh Ernőnek, a bácsmezei függetlenségi és 48-as párt ügyvezető alelnökének meghívó levelét, melyben a szabadkai testvérpártot meghívja a Zomborban május 17-én megtartandó nagygyűlésre. A választmány elhatározta, hogy az eszmét felkarolja és az önálló magyar bank megvalósítása érdekében megtartandó gyűlésre nagyobb küldöttség fog átrándulni Zomborba. Az eddigi aláírásokból következőleg bizonyára sikerül egy száz tagú küldöttséget szervezni. — Itt említjük meg, hogy a zombori nagygyűlés iránt megveszerte nagy érdeklődés mutatkozik s így az előreláthatólag igen impozáns lesz.

#### Háziipari kiállítás Zomborban.

Zombor, 1908. április 29.

Nagyfontosságú és magasan kiemelkedő eseményt képez vármegyénk történetében a Bács-Bodrog vármegyei Háziipari Szövetség által május hó 10-én rendezendő háziipari kiállítás, amely nem csak a szűkebben vett s háziiparral foglalkozó gazdasági munkásosztálynak, de a város és az egész vármegye társadalmának eseményekben és eredményekben gazdag napja lesz.

Az utóbbi nehéz politikai időkben egyszerre fogta el a közvéleményt és az ország sorsát intéző köröket az az érzés, hogy valamit tenni kell. Belátták, hogy meg kell indulni egy erőteljes társadalmi munkának, hogy megteremtse azt a nyugalmat, amely a szociális és gazdasági bajok megszüntetéséhez elengedhetetlen.

Nem nyugodhatunk bele abba, hogy az ország legjobb munkaserei az általános drágaság miatt és kereset hiányában kivándorolnak. Ez az a baj, amely sürgős orvoslásti gényel első sorban.

A magyar nép alsóbb osztályának állandó foglalkoztatásával érhetjük csak el, hogy az a drágasággal megküzdhesen és magának becsületesen fizetett munkájával jólétet teremthessen.

*Ezen társadalmi munkából azonban mindenkinél ki kell venni a maga részét.*

Gondolják meg ezt azok, akik villanyos fényben, keleti kényelemmel beburorított gyönyörű termekben ezeket érő toilletben unottan szüresölnek a pezsgőtől habzó serleghől, hogy a munkátlan szülék rongyos gyerekei vizsga szemekkel merednek rájuk, amelyekben még ott csillog egy-egy forró, égető köny, amit az éhség sajtol oda.

Emeljünk mindannyian a saját sziveinkben oltárt a felebaráti szeretetnek, mert csak ez vezethet az egyének boldogulására és társadalmi bajainknak szilárd alapokon való kiépítésére.

A szeretetnek kell a jövő világ eszméjének és alaphangjának lennie. Ez tanítja a humanizmus szent tanát. Amíg ezt minden ember nem egyformán gyakorolja szenvedő embertársai iránt, addig az emberiség gyógyításáról szó sem lehet.

Mikor a fagytól dermedt kezű és lábú remegő gyermekeket meleg ruhával és meleg étellel elláttuk; mikor a szenvedőket segítettük; mikor a tévelygőket a gyakorlati élet porondjára tereltük; mikor a munkátlanoknak becsületes, tisztességes munkát teremtettünk, többet tettünk nemzetünk javára, mint amit a legfényesebb tudományos elmélettel elérhetnénk, mert nem a dolgok mikéntjét puhatoltuk, hanem a felebaráti szeretet szent nevében sürgősen eselekedtünk.

Napok óta hangos kalapácsolás veri fel a vármegyeház rideg, tekintélyes esendjét. Asztalos az állványokat készíti, a kárpitos a díszítő munkát végzi. Megrakott kocsik nagy tömegben szállítják be a szebbnél-szebb kiállítási tárgyakat. Finom izléssel összeállított közimunkák, remek kivitelű olajfestmények legjobb műkedvelőink eredeti készítményei, vagyont érő gobelinok, selyem- és bársonyfestések, sokae öltözetek, tyilimek, kalotaszegi varottasok, csetneki csipkék, szövött árúk, magyar szövetek, kalapok, kender- és lengyártmányok, asztalfutók, terítők, kendők, függönyök, ágyterítők, fényképek, vessző- és gyékényfonások, lombfűrészeti munkák, pam-lagpárnák, oltárterítők, stb. rengeteg mennyiségű mindenféle tárgy, amelyek kiesomoglatlanul is több szobát zsufolásig megtöltöttek. Szabadka, Ujvidék, Baja, Zenta gyűjteményei, kollekcói és a bejelentett egyéb tárgyak beszállítása most van folyamatban. A kiesomogolás, osztályozás és elhelyezés egy hetet vesz igénybe.

A kiállításra bejelentett tárgyak beküldési ideje május hó 1-ével jár le, miért is azok, akik ezideig az árukat nem küldték volna el, felkértem, hogy azokat mielőbb szállíttassák el, hogy május hó 1-én délutánra a bizottsági felbontáskor már beérkezzenek. A kiállításra belépőjegyek a megnyitás napján 1 korona, a többi napokon 40 fillér lesz.

#### A szabadelvűpárt Bácskában.

Mozognak . . .

Mikor az országgyűlési szabadelvűpárt két év előtt országsszerte liquidált, a feloszlást mindenütt azzal a hátsó gondolattal mondották ki, hogy a közélet porondjáról való letűnésük csak rövid időre történik. Jól tudták, hogy az alatt az idő alatt, amíg a koalíciós kormány viszi az ország ügyeit, nekik a magyar közéletben keresni valójuk nincsen.

Eltűnt tehát a politikai élet színteréről az a lelkiismeretlen többség, amely a maga többségi mivoltával leplezte nemzeti önállóságunk hiányait.

A hazafias magyar közvélemény nem felejtí el a volt szabadelvűpárt-

nak a nemzeti küzdelem idejében tanusított kétszínű, gyanus magatartását. Azóta nyitott szemekkel figyeli napról-napra azoknak az embereknek ténykedéseit, akiknek, mikor még a hatalom birtokában voltak, minden lépésük, minden tettük, minden lélekzetvétejük az alkalmazkodásban, az osztrák érdekek szolgálatában merült ki, de azért alkalomadtán büszkén hangoztatták, hogy vannak ők is olyan jó magyarok, mint akárki más.

Rövidesen elkövetkezik az az idő, amikor a koalíciós kormány elvégzi azt a feladatát, amelyre vállalkozott. Akkor aztán megint napirendre kerül a nemzeti követelések kérdése. Azok az emberek, akiket politikai és anyagi létük a szabadelvű párt által képviselt irányzathoz kötött, ebbe helyezik minden reménységüket. A gerinctelen alkalmazkodás politikusai akkor megint felajánlhatják szolgálataikat a koronának.

Azt nagyon jól tudjuk, hogy a volt szabadelvű párt hívei sem abban az időben, amikor két év előtt sorra kimondották pártsszervezetük feloszlását, sem azóta nem tartották és nem tartják véglegesnek megsemmisülésüket. Ez a közel négy évtizedes szervezet politikai, társadalmi és közgazdasági életünkben sokkal mélyebb gyökeret vert, hogy sem az onnan máról holnapra kitéphető lenne. Persze akadnak, akik ápolják ezeket a gyökereket, — s az ápolást megkönnyíti egy esunya, de a mult tapasztalatai szerint nem egészen alaptalan reménykedés. Hogy t. i. újból beférkőzhetnek az uralkodó kegyeibe.

Ugy látszik ez a reménykedés igen közellevőnek látja már Bácsmezeiben a biztató jövőt. A legutóbbi megyegyűlés alkalmával értekezletet tartottak Zomborban a volt szabadelvű párt hívei.

Az értekezlet, amelyen a megyebizottsági tagok közül körülbelül huszonötven vettek részt, Vojnits István báró indítványára kimondotta a párt újból való megalakulását és egyben elhatározta, hogy régi szervezetét továbbra is fenntartja és a megyei ügyek intézésében tevékeny részt vesz.

A párt elnökévé Latinovits János főrendiházi tagot, társelnökké Latinovits Pál nyug. főispánt és Dungserszky István nagybirtokost, jegyzővé Pastrovits János dr. zombori ügyvédet választották meg.

A végrehajtó bizottság tagjai lettek: Molnár Károly dr., Lelbach László, Dungserszky Gedeon dr., Récese Ede dr., ifj. Szemző Gyula és legifjabb Szemző István.

A választmány tagjaivá megválasztottak: Evetovits János, ifj. Szutrély Lipót, Manheim Armin dr., Cziráky Gábor, Vidiczky György, Ungár

# IRÓASZTAL.

Modern kiállítású íróasztal olcsón eladó

Teltsch Gáspárnál

ZOMBORBAN.

Lajos, Boberits Milán, Mezey Zsigmond, Korény Béla, Vojnovits Vladán, Eördögh Elemér, Braun Izsó, Rockenstein Nándor, Schneider Károly dr., Wagner Gusztáv Adolf, Körmendy Imre, Lollok Alajos és Popovits V. Todor.

Megalakították ezenkívül az 50 tagból álló nagybizottságot is.

## A sajkáslaki olvasóköri megnyitó ünnepélye.

— Saját tudósítónktól. —

A sajkáslaki katolikus magyar olvasóköri husvét hétfőjén tartotta megnyitó ünnepélyét saját körhelyiségében.

**Hilbertusz** Mihály mozsori róm. kath. lelkes elnök megnyitó beszédével kezdődött az ünnepély. Beszédében megemlékezett a kör szervezőiről, akik a kör megalakítása körül annyit fáradoztak. Köszönetét fejezte ki Fábrián Mihály állomáselőjárónak a kör alelnökének, aki nyolc évi ittléte óta a magyarságnak lelkes uttörője volt, kezdettől fogva érdeklődött a magyarság minden ügyesbajos dolga iránt és a magyarságnak lelkes támogatója volt minden jó ügyében. Hálásan emlékezett meg Balog István tanító és Ivencz István községi jegyző érdemeiről, akik őszinte lelkesedéssel buzgólkodtak, a kör megalakításán. Végül köszönetet mondott a kalocsai érseknek, aki a körnek 50 koronát adományozott s a DMKE-nek a 300 korona értékű könyvtárért, amelyet a körnek nagylelkűen adományozott.

A megnyitó beszéd után közös vacsora volt, amelyen harminchatan vettek részt. Vacsora után tánc volt.

Szép haladást tett ez a kis község a magyarság terjesztése terén. Ahol ezelőtt nyolc évvel még csak négy magyar család lakott, ma már a magyarság annyira megerősödött, hogy magyar kört alakíthatott, amelynek 53 tagja van.

Ma már 450 magyar lakik a községben. A kalocsai érsek plébániát létesít legközelebb, de nemcsak a lelkiükben istápolja az ideköltözött szegénysorsú magyarokat, hanem megélhetésükön is könnyíteni igyekszik, amit az is mutat, hogy legutóbb is a D. M. K. E.-el karöltve kieszközölte, hogy a sajkáslaki rétben levő 500 hold kinstári földet szegény sajkáslaki magyarok kapják meg hosszabb időre haszonbérbe, ami által ezeknek a megélhetése tetemesen könnyebbedni fog.

## H I R E K.

**Uj albiró.** Oláh Miklós szatmárnémeti törvényszéki jegyző az ujvidéki kir. járásbíró-sághoz albiróvá neveztetett ki.

**Áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Pánczél Zoltán bácsalmási kir. járásbíró-sági jegyzőt saját kérelmére s hasonló minőségben a szabadkai kir. járásbíró-sághoz, — Kiss Mátyás nagyigmándi kir. járásbíró-sági írnokot pedig a szabadkai kir. törvényszékhez áthelyezte.

**Mérnöki kinevezés.** Dr. Balla Aladár ujvidéki főispán e hó 24-én Damjanov Gojko okl. mérnököt Ujvidék város műszaki hivatalához mérnökké nevezte ki.

**Egyházmegyei hírek.** Horváth Gyula káplán Kalocsáról Jánoshalmára, Udvarny István pedig Jánoshalmáról Kalocsára áthelyeztetett.

**Adomány.** A háziipari kiállítás költségeinek részbeni fedezésére Fernbach Antalné 100 koronát, dr. Alföldy Gedeonné pedig 50 koronát adományozott, amelyért a kiállítás rendezőse ezuton is köszönetet mond.

**Kossuth Ferenc és a vármegyei háziipar-kiállítás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, Kossuth Ferenc a Bács-Bodrog vármegyei szövetség által rendezendő vármegyei háziipari kiállítás védnökségét elfogadta és a kiállítás támogatására 1000 korona államsegélyt utalványozott.

**Iskolalátogatás.** Zundl Péter egyházmegyei főtanfelügyelő e hó 27-étől kezdődőleg május 16-ig bezárólag a következő helyeken fogja az iskolákat megvizsgálni: Ujverbázon, Kucorán, Kulán, Cservenkán, Oszivácon, Kisszapáron, Kerényen, a zombori tanyákon, Nemesmilitiesen, Csonoplyán, Gyulafalván, Kossuthfalván, Pacséron, Bajmokon, Kumbaján, Madarason és Katymáron.

**Kérelem.** A háziipar-kiállítás berekesztésekor, f. évi május hó 17-én, a kiállítás vezetősége az Erzsébet-ligetben tárgysorsjátékkal egybekötött nagy népünnepélyt óhajtott rendezni. A népünnepélyre a belépődíj 30 fillér lesz. Egy tárgysorsjegy árát is 30 fillérben állapította meg a rendezőség. A rendezőség ezuton kéri fel a közönséget, hogy a tárgysorsjátékhoz adományaikkal szíveskedjenek hozzájárulni. *A sorsjátékot illető küldemények május hó 8-ig Tomcsányi Aladár közég. kiadóhoz* (Zombor, vármegyei-ház) küldendők. A jótékonycélra való tekintettel a legkisebb adomány is köszönettel fogadtatik és a hírlapokban nyugtázva lesz. — Elfogadtatnak élő állatok is, mint szamarak, kecskék, juhok, borjúk, esikók, különféle fajú tyukok, kacskák, libák, kutyák, galambok, nyulak, amely adományok ugyancsak május hó 8-ig írásbelileg *Fernbach Károlyné* ömeltőségéhez Zombor levélben jelentendők be és a felajánlott állatok ugyancsak Fernbach Károlyné ömeltősége házához Rakóczi-ut 19. szám alá a sors húzás napján reggel 9 óráig beszálítandók. Eddig adományokat jeleztek: Sztrlich Zsigmond egy szamarat, Falcione Lajos egy yorkshieri malacot és egy fehér orpington kakast, Fernbach Károlyné egy emdeni gunárt, Fernbach Károly egy göbét, dr. Csernyus Pál egy kecskét.

**Kórházi állapotok.** A fővárosi és a vidéki lapok nagy részét bejárta az a hír, hogy Szalay Mártonné, a zombori városi kórház főápolónője már évek óta dézsmálgatja a betegek részére szant fehérműt. Mint illetékes helyről értesülünk, ebben az ügyben a vizsgálat megindult. A vizsgálat a kórház vagyonkezelésében eleddig semmiféle hiányt nem konstatált. Hasonlóképpen valótlanoknak bizonyultak a lapok által pertraktált visszás kórházi állapotok is.

**Május elseje.** A munkások ünnepnapját, május elsejét a zombori munkásság az idén is megünnepli. A hajnali órákban zeneszó mellett bejárják a város főbb utvonalaait. A délelőtt folyamán a Jókai-terén népgyűlés lesz, melyen a szónokok a nap jelentőségét fogják ismertetni. Délután pedig zeneszó mellett a Sikara-erdőbe vonulnak munkásaink, ahol majálist rendeznek.

**Az ügyvédi kamarából.** A szabadkai kamaránál ügyvédjelöltek joggyakorlata: Türr Aladár a zombori királyi kinstári ügyészségből kilépett s a névjegyzékből töröltetett, Basch Ferenc dr. König Soma kulai ügyvédi irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett, Reiser Viktor dr. Boróczy Kálmán bajai ügyvéd irodájába, dr. Schück Herman dr. Kubinyi Károly ujvidéki ügyvéd irodájába joggyakorlatra lépett.

**Esküvő.** Zalalövői Ágoston Ödön Kalocsáról május hó 5-én esküszik örök hűséget nemesmilitiesi Alföldy Géza mélykúti jegyző gyámleányának, Jung Annuskának.

**A magyar királyi államvasutak igazgatóságától** vett értesítés szerint az 1905. évi június hó 1-től érvényes Nemzetközi Személy- és Podgyász díjszabáshoz f. é. május hó 1-én a VII. pótlék lép életbe, mely nevezett igazgatóságnak díjszabáslárusító irodájában (VI. Csengery-utca 33. sz.) husz fillérért kapható.

**Csöd.** A szabadkai királyi törvényszék Simon Salamon zentai bejegyzett kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Biró Károly zentai ügyvéd neveztetett ki.

**Az ujvidéki főispán lovagias ügye.** Ujvidékről írják, hogy a Branik emü ottani lap utolsó számában Jojkovics Mladen nyugalmazott városi főorvos sértő cikket írt Balla főispán és a városi tisztikar ellen, különösen magyarságukat támadva meg. A főispán két esendőtisztrel provokáltatta Jojkovicsot, míg a tisztikar a bíróságnál keres elégtételt.

**Katholikus gyűlések.** Mélykútról írja tudósítónk: Dr. Zgama Károly plébános elnöklése alatt a mélykúti katolikus ifjusági egyesület vasárnap gyűlést tartott, mely alkalommal elhatározták, hogy a kijavított alapszabályokat jóváhagyás végett újból felterjesztik a belügyminiszterhez. Az ifjusági gyűlés után dr. Zgama Károly elnöklése alatt a Katolikus Népszövetség tartott gyűlést, mely alkalommal a népszövetség helyi igazgatójává Bagó Antal tanítót választották meg. Csoportvezetők lettek: Kiss János, Kiss József, Rasztk Boldizsár, Torma János, Kiss Máté, Végel Mátyás, Kiss Pál, Lipka Antal, Rauscher János tanító, Matkó Mihály, Odrobina Mátyás, Hodoniczki János, Kancsár József, Rasztk János és idősb Radvánszki István.

**Bácsország vagyona.** Nagy munka folyik most a vármegyében. A községek vagyonát írják össze. Az összeírást Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendelte el. Külön kimutatások készülnek a községi ingatlanokról, az ingó vagyonról, a készpénzkészletről, a rézkészletekről és a jövedelmező jogokról és külön kimutatás készül az esetleges óvadékokról és gyámpénzekről.

**Házasság.** Kovács Sándor mélykúti aljegyző május hó 4-én tartja esküvőjét Jánoshalmán Juszbács Irénkével.

**Tanulmányi kirándulás.** Az ujvidéki áll. felső kereskedelmi iskola 90 növendéke Bruck Ferenc igazgató és még három tanár vezetése mellett f. hó 24-én a textilipar tanulmányozása végett Kulára rándult ki és itt délelőtt Berkovits Rezső első magyar selyemszalaggyárát és Wighart Ede timárságát, délután pedig a kulai gyapjufonó és szövőgyárat tekintette meg. A tanulmányi vágyó ifjuságot mindhárom helyen igen szívesen fogadták, csoportokra osztva kalauzolták a gyártelepeken és a selyemszalag-, posztó- és börgyártásra vonatkozólag tiszta képet alkothattak maguknak. A vezető tanárok elragadtatással beszéltek a kulai textil gyártelepekről és kirándulásuk eredményével teljesen meg voltak elégedve.

**A megyei kereskedők és iparosok érdekeiben.** A szabadkai építőiparosok szövetsége fölhívást intézett Bács-Bodrog vármegye valamennyi iparhatóságához, ipartestületekhez, a kereskedő és iparos érdekek iránt érdeklődő nagyközönséghez f. évi május hó 3-án d. u. 2 órakor Szabadkán tartandó megyei nagygyűlésre. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, a megjelent vendégek részvételével, tartja Nagy Ferenc, a szabadkai építőiparos szövetség elnöke. 2. A nagygyűlés megalakulása: elnök, jegyzők s végrehajtó bizottság választása. 3. Az új ipartörvény tervezete, különös tekintettel a képesítésre vonatkozó követelésekre. Előadó: dr. Reizner Lajos, a szabadkai ipartestület ügyésze. 4. A betegsegélyezés és balesetbiztosítás ügye. Előadó Farkas Elek, a magyar építőiparosok országos szövetségének főtákará. 5. Az adóreformra vonatkozólag a kereskedő és iparososztály sérelmei és kívánatai. Előadó Perjessy László, a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtákará. 6. Az iparosság parlamenti és közéleti érdekképviselete s szervezkedés, követelések a választási jog kiterjesztésére. Előadó Molnár János, az országos párt elnöke. — A nagygyűlést a Pest-szállodában társasvacsora követi.

**Eljegyzés.** Csikós Ferenc ujvidéki máv. raktárnok eljegyezte Kelemen Nuskát Szabadkán.

**Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A szabadkai ügyvédi kamara május 10-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a lemondás által megüresedett pénztárosi és ügyészi állásokat tölti be.

**Villamvilágítás Topolyán.** Topolya község képviselőtestülete elhatározta, hogy villamvilágításra pályázatot ír ki.

**A titeli barlanglakók.** Titelről jelentik: Andrássy Gyula gróf belügyminiszter Titelbe küldte dr. Turchányi Imrét, a szegedi állami gyermekmenhely igazgató-főorvosát, hogy a nyomorgó családok gyermekeinek a szegedi menhelybe való elhelyezéséről gondoskodják. Turchányi főorvos e hó 26-án érkezett Titelbe és megvizsgálta a lagunalakásokat és részben a lakásukon, részint a vasárnapi munkaelőadáson éppen együttlevő apákat felvilágosította jövedele céljáról, meghallgatta panaszait, megvizsgálta a csenevész gyermekeket. A felnőttek különösen azt panaszzák, hogy a rossz levegőben télen át nehezen lélekzenek, majdnem mindnyájan köhögnek; a lagunákban az étel, kenyér és liszt hamar megromlik és egyéb híján ezt is meg kell enniük. Gyermekeiktől azonban nehezen válnak meg és még a legszegényebbek sem hajlandók anya nélkül elbocsátani s így csupán 31 gyermeket jelentettek be a menhelyen való elhelyezésre. Ezeket még a héten Szegedre szállítják. E harmincegy gyermek csaknem kivétel nélkül anyátlan árva vagy teljesen munkaképtelen betegek gyermekei. A miniszteri küldöttet mindamelllett nagy örömmel fogadták és megkérték, hogy a panaszokat és a szerzett tapasztalatait jelentse a miniszternek. A községi képviselőtestület a napokban határoz a munkáslakások építése ügyében és minden jel arra mutat, hogy a 123 lagunalakó kérését kedvezően intézik el.

**Községi gyűlés.** A kátyi férfialárdá aprilis 26-án tartotta meg rendes tisztújító gyűlését. Az együletnek 323-49 kor. bevétele és 199-28 kor. kiadása volt. Elnöknek Zwipp Fülöp, jegyzőnek Róth Henrik, pénztárosnak Fix Péter választott meg. Hoffmann Ferenc volt karmester ragaszkodván lemondásához, helyébe egyelőre senki sem választott meg s a gyűlés kimondta, hogy karmestert őszi gyűlésén fog választani.

**Pusztul a gárda.** Kossuth Lajos katonái egyre fogytak. Ahány negyvennyolcas honvédsírral több van kúnt a temetőben, annyi pirospipkás vitézzel kevesebb van az elők sorában. Március hó 16-án megállapította a negyvennyolcas egyesület választmánya, hogy március 15-én 7613 nyugdíjas honvéd volt bejelentve, akik 1.351.184 korona nyugdíjat kapnak. Egy hónappal ezelőtt még 454-el többen voltak életben.

**A bajai tanítóképzőben** a kultuszminiszter rendeletére az idej iskolai szünetében 50 hallgatóval három hétig tanítói továbbképző tanfolyamot fognak tartani, melyen különösen a magyar nyelv tanításának módszere fog behatóbb ismertetést nyerni a nemzetiségi iskolákra való tekintettel.

**A községi jegyzők nyugdíjügye.** A belügyminiszter tudvalevőleg tervbe vette a községi jegyzők nyugdíjügyének országos rendezését. Most a miniszter annak megállapítása céljából, hogy e rendezés az államkincstár megterhelése nélkül keresztülvihető-e, továbbá avégből, hogy e mélyreható és épen ezért gondos mérlegelést igénylő kérdés minden részletébe kellő betekintést nyerhessen, a vármegyei alispánoktól a községek jegyzői nyugdíjalapra, vagyoni helyzetére és egyéb viszonyaira vonatkozó részletes adatokat kér be, elrendelve, hogy az egybeállítandó kimutatók harminc napon belül felterjesztendők.

**Öngyilkos nagyiparos.** Dervadies Illés bajai férisszabó öngyilkosságot követett el. Dervadies, akinek Baján a legkiterjedtebb forgalmu nagy férfiruha üzlete volt, a legutóbbi időben fizetési zavarokkal küzdött s környezete is azt hiszi, hogy a különben egészséges, alig 40 éves ember csupán az anyagi romlástól való félelmében emelt fegyvert maga ellen.

**Gondnokság.** A szabadkai kir. törvényszék Reitz András zenész, regőcei lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

**Goldfahn Sándor és fia cég** — fővárosi mintára — egyes cikkek forcírozott eladását leszállított árakon eszközözi, ajánljuk hirdetését a n. é. közönség figyelmébe.

### Szerkesztői üzenet.

Rezsza, Zombor. Várunk valami szép dolgot. Dr. K. L. Hódáság. Miért hallgat oly hosszu idő óta?

Dr. Balaton Gyula, Óbecse. Hol késik az ígért dolog az éji homályban.

### HIRDETÉSEK.

70022/IV—I. szám.

### Pályázati hirdetmény.

A palánkai m. kir. áll. esikótelepen az új majorban egy 10 családra szolgáló eselédház és melléképületeinek felépítésénél szükséges föld, kőműves és cserepező munka fali téglá nélkül, továbbá ács, asztalos, lakatos, mázó, üveges, vas- és bádogos munkákra a vállalkozó által szolgáltatandó anyagokkal együtt — azonkívül egy tehénistálló berendezésénél előforduló cement-jászlak, beton burkolat és csatornák készitési munkálatokra részletes tervek és költségvetések alapján versenytárgyalás hirdettetik.

A vállalati uton biztosítandó munkálatok a következőképp irányoztatnak elő:

1. eselédház munkálataira . . . 11779 K 35 f.
2. melléképületekre . . . . . 3110 K 15 f.
3. kenyérsütő konyhára . . . . . 614 K 50 f.
4. istálló berendezésre . . . . . 4423 K 46 f.

összesen 19927 K 46 f.

Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy 1 koronás bélyeggel és a borítékra „Ajánlat a 70022/IV—I. sz. ajánlati felhívásban kiírt építési munkálatokra”, — felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatokat — melyben kinyilatkoztatják, hogy a fent elősorolt építkezési munkákat a költségvetésben foglalt egységi árákkal szemben hány százalék engedménnyel, vagy felülfizetéssel hajlandók elvállalni, legkésőbb **f. évi május hó 14-ik napjának délelőtti 11 órájáig** a vállalati összeg 5%-ának megfelelő állami letétre alkalmas bánatpénzzel, vagy ennek letételét igazoló elismeréssel felszerelve a palánkai m. kir. állami esikótelep intézőségéhez (Palánka Béla-major) személyesen, vagy posta útján nyújtsák be.

Későn érkezett, vagy kellek fel nem szerelt ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Az ajánlatban világosan kifejezendő, hogy pályázó a vonatkozó összes feltételeket és helyi viszonyokat ismeri és magát azoknak mindenben aláveti.

Az építésre vonatkozó tervek, költségvetések és feltételek a palánkai m. kir. állami esikótelep intézőségénél megtekinthetők, ahol az ajánlati mintalapok is kaphatók.

Magy. kir. földmívelésügyi miniszter.

108—1

### Hirdetmény.

### Meneirend-módosítás a körös—belovár—verőce—viroviticai vonalon.

A körös—belovár—verőce—viroviticai vonalon a Verőce—Viroviticáról délután 12 óra 37 perckor induló vegyesvonat közlekedése Verőce—Viroviticától—Belovárig **f. évi május hó 1-től** kezdve megszüntetik és csak Belovártól—Körösig marad továbbra forgalomban.

Ehelyett **f. évi május hó 1-től** kezdve Verőce—Viroviticától—Belovárig egy személyszállító tehervonat fog forgalomba helyezettetni, mely vonat Verőce—Viroviticától délután 3 óra 30 perckor fog indulni és Belováron csatlakozni fog az onnét este 7 óra 15 perckor Körösigre induló személyszállító tehervonathoz.

Budapest, 1908. évi április hó.

105—1

Tisztelettel  
Magyar királyi államvasutak.  
(Utánnomás nem díjaztatik.)

### Eladó házak.

A Felsőváros Zöldfa-utca 9. és 11. házáma alatt, egymás mellett fekvő két ház egyenkint is eladó.

Bővebb értesítés szerezhető ugyanott, vagy GRÄFF VINCE asztalosnál (Vitéz-utca 22. sz.)

92—3—3

1393/tkvi 1908. szám

### Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brauner Adolf végrehajthatónak Belyanszki Triva végrehajtást szenvedett elleni 1000 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbírószék területén lévő, Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 4872. számú betétben A. I. 1—2. sor, 22352, 22353. hr. sz. moesár és nádasra 96 kor. A. II. 1—7. sor 22381/2, 22382/2, 22383/2, 22384/2, 22385/2, 22386/2, 22387/2, hrsz a 36 ö i sz. szántó, legelő és rétre, ház és udvarra 2129 korona, A. III. 1—3. sor 22393, 22394, 22395 hrsz szántóra és rétre 396 korona, A. 4. sor 22380/4—3. hrsz. szántóra 414 korona kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi május hó 29-ik napján délutáni 3 órakor a kir. törvényszék telekönyvi hatóságnak árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett ártollyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki küldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1908. évi február hó 12-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

109—1

1227. szám. 1908.

### Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírószék 1907. évi Sp. II. 273/8. számú végzése következtében dr. Holló József ipolysági ügyvéd által képviselt Bereczeller Márton ipolysági lakos javára Bélyei Dezső nemessmiliticsi lakos ellen 240 kor. s járulékai erejéig 1908. évi április hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 870 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírószék 1908. évi V. 758/2. számú végzése folytán 240 korona tőkekövetelés, ennek 1907. augusztus hó 1. ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 112 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Nemesmiliticsen adós lakásán leendő eszközölésére 1908. évi május hó 12. napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi április hó 21-én.

Styrum Mór,  
kir. bír. végrehajtó.

106—1

## Összes cikkeink occasió áron!

Villanyos csillárok, diszműárak.

Ma és a következő napokban, bezárolag április hó 30-ig eladásra kerül  
**2500 drb férfiing,**  
**1000 drb divalos napernyő**  
 mélyen leszállított áron!

Egyben tudomására hozzuk, a n. é. közönségnek, miszerint  
**= férfi kalapokat =**

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

**GOLDFAHN SÁNDOR ÉS FIA**

Zombor, Kossuth Lajos-utca a különlegességi tőzsde mellett.

81-10-7

Csipkék, szalagok, kötőpamutok.

## Angol nyakkendők, pécsi keztyűk!

Beresényi-uton levő 46. sz. ház és a szóntai hidnál fekvő 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> lánca föld szabadkézből, elköltözés végett **eladó.**

Értesítést ad **Mérő Simon** tulajdonos Zombor.

90-9-3

Sztapári-uton (22-24. sz. közt) egy **ujonnan épült lakház kiadó.** Bővebbet: **Mérő Ferencnél** Zomborban.

91-4-3

137. sz. kig. 1908.

### Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán Zsablya községében üresedésbe jött és évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott községi I. irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvnek bírását igazoló kérvényüket hozzám **folyo évi május hó 15-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azon tul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választás iránt utóbb fogok intézkedni.

Zsablya, 1908. évi április hó 14-én.

**DR. SZÉCHÉNYI TAMÁS,**

főszolgabíró.

94-3-3

3605. sz. kbiz. 1908.

Bács Bodrog vármegyei közigazgatási bizottságától.

### Hirdetés.

Ezennel közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a szabadka-gombos-palánkai h. é vasut részvénytársaság kérelme folytán a nevezett vasut céljaira Pacsér, Kossuthfalva, Bajsa, Ószivác, Cservenka, Vepröd, Hódság, Bácsordas, Boróc és Ujpalánka községek határában szükséges földterületekre nézve a kisajátítási eljárást folyó évi április hó 10 én 29754/III. szám alatt kelt intézvényével elrendelte és felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 33-40 §§ ai értelmében tartsa meg.

A nevezett vasut céljaira szükséges földterületek a kisajátítási terv és összeírás szerint az alább felsorolt ingatlanokból lesznek kisajátítandók, és pedig:

1. a **Pacsér** község határában fekvő és a pacseri 415. számú tlkvi betétben 3666 hr. sz. a Kiss Mihály (Mélykut), a 414. sz. tlkvi betétben 3659. hr. sz. a Obláth Mór és Obláth Lázár, az 1091. sz. tlkvi betétben 3651/1. hr. sz. a Halász Károly és neje Schleicher Ételka, a 414. sz. tlkvi betétben 3642 hr. sz. a Obláth Mór és Obláth Lázár, a 297. sz. tlkvi betétben 3638. 3636. és 3635/2 b hr. sz. a özv. Vojnits Lukácsné szül. Szemző Jozefa tulajdonánál felvett ingatlanokból;

2. a **Kossuthfalva** község határában fekvő és a kossuthfalvai 2486. sz. tlkvi betétben 4643/1. hr. sz. a Ungár József (nős Bachrach Fannival), a 686. sz. betétben 4731. hr. sz. a. Sója János (nős Szabó Juliánával), a 315. sz. betétben 4691. és 4693. hr. sz. a. Pap Jánosné szül. Nagy Lidia, továbbá a Felső-Roglatica puszta területén az 1. sz. tlkvi betétben 219/2. hr. sz. és a 12. sz. betétben a 219/1. 218/1. 213/3. 216 217. 182/2 és 181/1. hr. sz. a. báró Bothmer Arpádné szül. Pilaszánovits Ilona tulajdonánál felvett ingatlanokból;

3. a **Bajsa** községhez tartozó a) Alsó-Roglatica puszta határában fekvő és az 5. sz. betétben 193/i/b hr. sz. a, ugy a 6. számú betétben 195. 217. és 216. hr. sz. a. Lebach Konrád, a 7. sz. betétben 227. 222. és 223. hr. sz. a. Löbl Vilmos (Ujszivác);

b) Duboka-puszta határában a 3. számú betétben 39/1. 38. 40/1. és 37. hr. sz. a Szemző István tulajdonánál felvett ingatlanokból;

4. az **Ószivác** község határában fekvő és az ósziváci 65. sz. betétben 2603/2 és 2603/1. hr. sz. a. kisk. Müller Katalin, az 1541. sz. betétben 2601/2 és 2601/1. hr. sz. a. özvegy Müller Konrádné szül. Hettesheimer Katalin tulajdonánál felvett ingatlanokból;

5. a **Cservenka** község határában fekvő és a cservenkai 244. számú betétben 5002 és

5001. hr. sz. a. Kalmár Imréné szül. Geyer Emma, kisk. Geyer Péter, kisk. Geyer Henrik és kisk. Geyer Matild, az 1329. sz. betétben 4857. 4858/1. 4858/2. hr. sz. a. Wetter Adám <sup>1</sup>/<sub>3</sub> és Wetter szül. Greifenstein Erzsébet <sup>1</sup>/<sub>3</sub>, a 30. sz. betétben 4868. hr. sz. a. és a 2411. sz. betétben 4869/3-a. és 4860/3 bhr. sz. a. Wetter Adám (nős Greifenstein Erzsébettel, a 785. sz. betétben 1357/2 1357/1. és 1356. hr. sz. a. Lebach Konrád, a 2240. sz. betétben 1399/1. 1399/2. hr. sz. a. özv. Kniesel Antalné, az 1028. sz. betétben 1401. hrsz. a. Wittmann Jakab (nős Werth Lujával), a 244. sz. betétben 1402/1. hrsz. a. Kalmár Imréné szül. Geyer Emma, kisk. Geyer Péter, kisk. Geyer Henrik és kisk. Geyer Matild, az 1786. sz. betétben 1477/2 és 1469/1 a hrsz. a. Dech Adám (gyengeelméjű), az 1974. sz. betétben 1469/1. b hrsz. a. Dech Jakab (nős Knippel Rozáliával), a 157. sz. betétben 1469/1-c. hrsz. a. Dech Jakab, a 2175. sz. betétben 2841. hrsz. a. Grundl Lajosné szül. Kopp Mária, a 286. sz. betétben 2840 hrsz. a. Albrecht Frigyes (korsártonó), az 594. sz. betétben 2777. hrsz. a. özv. Müller Lajosné szül. Neuter Borbála, az 1053. sz. betétben 2789. hrsz. a. Albrecht Lajos (asztalos), a 414. sz. betétben 2792. hrsz. a. Judt Adám, a 20. sz. betétben 2794. hrsz. a. Götz Fülöp (nős Knietel Erzsébettel), az 1019. sz. betétben 2672. 2671. hrsz. a. Judt Adám (nős Zoll Erzsébettel), a 785. sz. betétben 2667/3. hrsz. a. Lebach Konrád, az 1035. sz. betétben 2639. hrsz. a. Szauer Károly (nős Dautermann Dorottával), az 1053. sz. betétben 2619 hrsz. a. Albrecht Lajos (asztalos), az 1102 sz. betétben 2618. hrsz. a. Becker Károly (zenész) és az 1035 sz. betétben 2611. hrsz. a. dr. Szauer Károly, Wágner Jakabné szül. Szauer Anna, kisk. Szauer Lajos, kisk. Szauer Frigyes és kisk. Szauer János (Ernö) tulajdonánál felvett ingatlanokból;

6. a **Vepröd** község határában fekvő és a veprödi 519. sz. betétben 2855. hrsz. a. ifj. Rencz Péter, az 1109. sz. betétben 4022. hrsz. a. Jakab Péter és neje Gautner Anna, az 5. sz. betétben Papajesik Antal és Kányó Katalin, a 689. sz. betétben 615. hrsz. a. Rittner Mátyás tulajdonánál felvett ingatlanokból;

7. a **Hódság** község határában fekvő és a hódsági 359. sz. betétben 2640. hrsz. a. Mandl Ferenc (telekkönyvi tulajdonos Mandl Mihály), az 1908. számú betétben 5060. hrsz. a. Schwendner József 607. sz. tlkvi tulajdonos Nadelstumpf Ferenc), az 1675. sz. betét 2455. hrsz. a. a Schwerer Lörine, a 125. sz. betétben 2659. hrsz. a. a 126. sz. betétben 2896. hrsz. a. a 356. sz. betétben 2091. 2092. hrsz. a. ifj. Walter Adám, idb. Walter Adám és Walter János, 245. sz. betétben 3131. hrsz. a. Ogrizek Antal és neje Matheisz Éva, az 1263. sz. betétben 2490. hrsz. a. Bäder Mihály (tlkvi tulajdonos Bäder Mihály és testvérei), a 748. sz. betétben 2442/2. hrsz. a. Oriold Vendel neje Treuer Anna, az 521. sz. betétben 2563. hrsz. a. Neumayer Péter (tlkvi tulajdonos ifj. Neumayer Péter), az 1007. sz. betétben. 3071. hrsz. a. Schneider Jakab és neje Freiszt Katalin, a 146. sz. betétben 2732 hrsz. a. Hausz Ferenc 281. hrsz. (tlkvi tulajdonos Hausz Miklós), az 1886. sz. betétben 2482. hrsz. a. Lang Antal 70 hrsz. (tlkvi tulajdonos Willmann Miklós), a 390. sz. betétben 6153. hrsz. a. Geszler István 317. hrsz. (tlkvi tulajdonos Geszler István és gyermekei), a 22. sz. betétben 5336/59. hrsz. a. Willmann Bálint, a 689. sz. betétben 5372/100-a. hrsz. alatt Treuer Mátyás és neje Lorencz Magdolna (tlkvi tulajdonos Treuer Máté), a 131. sz. betétben 5372/2. hrsz. a. Beherer Károly (tlkvi tulajdonos Májer Márton), az 1245. sz. betétben 5336/58 hrsz. a. Drach Józsefné szül. Oriold Magdolna, az 1188. sz. betétben 3048/1. hrsz. a. ifj. Mandl Lenard, az 1708 sz. betétben 5372/77-b. hrsz. a. Treuer Mátyás és neje Lorencz Magdolna, a 285. sz. betétben 4231. hrsz. a. Butter Jakab (tlkvi tulajdonos Stegeli Jánosné szül. Butter Borbála), a 1694. sz. betétben 1586 hrsz. a. Lorencz András, özv. Willmann Teréz és Szebbauer Péter, az 1064 sz. betétben 1311/8-a hrsz. a. özv. Schwentner Péterné (tlkvi tulajdonos Drach Péter és gyermekei), az 1656. sz. betétben 1311/7. hrsz. a. Drach Péter, az 1100. sz.

betét 1311/6 hrsz. a Neumayer Pálné szül. Lang Anna, az 1100. sz. betétben 1311/5. hrsz. alatt Neumayer Györgyné szül. Lang Mária (tkvi tulajdonos Neumayer Pálné szül. Lang Anna), az 1549. sz. betétben 1311/4. hrsz. a Treuer Mihály és neje Mai Verona (tkvi tulajdonos Neumayer Györgyné szül. Lang Mária), az 1535. sz. betétben 6598/29. hrsz. a. ifj. Baumgartner Ferencné szül. Schwerer Teréz (tkvi tulajdonos kisk. Baumgartner Ferenc), a 145. sz. betétben 6431. hrsz. a Lauber György (tkvi tulajdonos Lauber Mátyás), az 595. sz. betétben 5852/2. hrsz. a Treuer Márton (tkvi tulajdonos Treuer Máté), az 1121. sz. betétben 6477. hrsz. a Butterwalter Péter és neje Schwerer Katalin, a 93. sz. betétben 5956. hrsz. a May Lőrinc és neje Treuer Borbála tulajdonául felvett ingatlanokból;

8. a **Bácsordas** község határában fekvő és a bacsordasi 137. sz. tkvi betétben 1580. hrsz. a. Baumann Józsefné szül. Schmidt Katalin, az 1255. sz. betétben 1570. hrsz. a. Baumann Lőrincné szül. Szeigfried Borbála, a 9. sz. betétben 1568. hrsz. a Konrád Mihály (nős Schwarzwälder Magdolnával), a 8. sz. betétben 1567. hrsz. a. Feszl Antal, Katalin, Péter, Magdolna, Anna és Teréz valamennyi kisk., a 47. sz. betétben 1557. hrsz. a. Hermann Gergelyné szül. Auer Teréz, a 949. sz. betétben 1363. hrsz. a. Matheisz György (nős Feszl Annával), a 151. sz. betétben 1369. hrsz. a. Szeigfried József (nős Butsch Teréziával), a 110. sz. betétben 1346. hrsz. a. özvegy Schwarcz Pálné szül. Kasztl Zsuzsanna, a 868. sz. betétben 1345. hrsz. a. Halter Józsefné szül. Konrád Anna, a 352. sz. betétben 1326. hrsz. a. Szeigfried Györgyné szül. Szeigfried Francziska, a 92. sz. betétben 1174 és 1175. hrsz. a. Germann Venczel és Müller József (nős Joppich Katalinnal), a 143. sz. betétben 3132 és 3131/2. hrsz. a. a m. kir. kincstár, a 932. sz. betétben 1595. hrsz. a. Schmidt Jakab nős Hermann Katalinnal, az 1497. sz. betétben 1610. hrsz. a. Hellmann János (nős Weinmüller Annával), az 1248. sz. betétben 1614. hrsz. a. Knöbl Jakabné szül. Hermann Magdolna és Matheisz Józsefné szül. Hermann Anna, a 352. sz. betétben 1619. hrsz. a. Szeigfried Györgyné szül. Szeigfried Francziska, a 868. sz. betétben 1638. hrsz. a. Halter Józsefné szül. Konrád Anna, a 110. sz. betétben 1639. hrsz. a. Schwarcz Lénárd (tkvi tulajdonos öz. Schwarcz Pálné), a 106. sz. betétben 1644. hrsz. a. Schmidt Péterné szül. Ahmann Rozina, a 949. sz. betétben 1655. hrsz. a. Matheisz György (nős Feszl Annával), a 151. sz. betétben 1661. hrsz. a. Szeigfried József (nős Butsch Teréziával), és az 550. sz. betétben 1665. hrsz. a. Schmidt Péter (nős Ahmann Rozinával) tulajdonául felvett ingatlanokból;

9. a **Dernye** község határában fekvő és a dernyei 757. sz. betétben 1460. hrsz. a. Eisele Gergely (nős Auer Genovévával), a 376. sz. betétben 1463. hrsz. a. Putsch József (nős Konrád Teréz), a 978. sz. betétben 1464. hrsz. a. ifj. Feszl János és neje Konrád Regina, a 636. sz. betétben 1465. hrsz. a. kisk. Eisele Marianna, a 415. sz. betétben 1466. hrsz. a. Schnizler József (nős Ketterer Regínával), a 795. sz. betétben 1467. hrsz. a. Feszl Jánosné szül. Konrád Regina, a 130. sz. betétben 1468. hrsz. a. Auer Jakab (nős Konrád Borbálával Bácsordas), a 11. sz. betétben 1469/1. hrsz. a. Danilov Sebőné szül. Zsivkov Váza, az 53. sz. betétben 1469/2. hrsz. a. Zsivkov Pánta (nős Doroszláv Teréz), az 1285. sz. betétben 1470. hrsz. a. Schmidt Mátyás Bácsordas, 457. sz. betétben 1471. hrsz. a. Knöbl Jánosné szül. Konrád Magdolna, a 423. sz. betétben 3136/1. hrsz. a. Baity Zária, a 190. sz. betétben 3147. hrsz. a. Csarubzits Jeczkó és neje Kalit Krisztina, a 388. sz. betétben 3148. hrsz. a. Csarubzits Jeczkó és neje, az 1346. sz. betétben 2966. hrsz. a. Daljacz Nikola (nős Jovanits Miliczával), a 347. sz. betétben 2970. hrsz. a. Zsivkov Mladenné szül. Danilov Pesszida, a 496. sz. betétben 2971. hrsz. a. Goity Damján (nős Roksits Helenával), az 1318. sz. betétben 2977/1. hrsz. a. Jergits Mika és neje Roksits Rakita, a 384. sz. betétben 2938. hrsz. a.

Puskár Mladen, Puskár Lázár, kisk. Puskár Veszelin, Puskár Péter és Puskár Miklós, az 1349. sz. betétben 2937. hrsz. a. Popov György (nős Theodorovits Krisztínával), a 128. sz. betétben 2936. hrsz. a. Dimity Nenád, Dimity Lázár, Dimity Todor, Dimity Száva és Dimity Márk, a 91. sz. betétben 2935. 2934. 2933. hrsz. a. Baity Szimáné szül. Majsztorov Teréz, Majsztorov Tima és Majsztorov Száva, a 170. sz. betétben 2931. hrsz. a. Kality Jován (nős Szimits Daniczával), a 377. sz. betétben 2930. hrsz. a. Hubert Ferencz (nős Beidstein Teréziával), az 53. sz. betétben 2929. hrsz. a. Zsivkov Pánta (nős Doroszláv Teréz), a 21. sz. betétben 2928. hrsz. a. Rosztics Bózsó (nős Szodits Máriaival), a 196. sz. betétben 2927. hrsz. a. Teppert Ferencz (nős Osvald Katalinnal), a 250. sz. betétben 2926. hrsz. a. kisk. Braun Éva, Jakab, Teréz és János, az 1041. sz. betétben 2925. hrsz. a. Kality Nikola (nős Novákov Katalinnal), a 715. sz. betétben 2923. hrsz. a. Lucsár Jása (nős Nikolics Annával), a 663. sz. betétben 2922. hrsz. a. Baity Száva (nős Popov Julóval) tulajdonául felvett ingatlanokból;

10. a **Bácsstóváros** község határában fekvő és a bácsstóvárosi 587. sz. betétben 3763. hrsz. a. Gyukits Szteván, a 302. sz. betétben 3782. hrsz. a. Bályin Nikoláné szül. Todorov Mila, a 971. sz. betétben 3783. hrsz. a. Sztojanesev Nikola (nős Jelenits Jelenával), a 885. sz. betétben 3838. hrsz. a. Protits Száva, az 1121. sz. betétben 3837. hrsz. a. kisk. Tyónity Gyóka, a 880. sz. betétben 3836/2. hrsz. a. Popov Dusan, az 1531. sz. betétben 3836/1—b hrsz. a. Milovanov Gyóka (nős Teodorovits Ánkával), az 1530. sz. betétben 3836/1—a hrsz. a. Sztojanesev Szávané szül. Bózsín Darinka, az 1017. sz. betétben 3841. hrsz. a. Todorov Veliesko (nős Bugarszki Éviczával), az 506. sz. betétben 3842. hrsz. a. Held Antal és neje Scherer Katalin, a 925. sz. betétben 3843. hrsz. a. ifj. Protits Gávra és Protits Sztéva, a 229. sz. betétben 3910. hrsz. a. és az 1095. sz. betétben 3909. hrsz. a. kisk. Protits Milorád, Jován és Gávra, a 172. sz. betétben 3908. hrsz. a. Morina Bálint és neje Bretráger Magdolna, a 713. sz. betétben 3907. hrsz. a. Szeman József (nős Krisztl Teréziával), a 741. sz. betétben 3865. hrsz. a. Krnyajacz Lázár (nős volt Krsztin Szózával), az 552. sz. betétben 3864. hrsz. a. Bozsín Bózsó (nős Szpaszojeva Évával), az 1161. sz. betétben 3863. hrsz. a. kisk. Bozsín Mária és kisk. Bozsín Vitomir, az 1061. sz. betétben 3862. hrsz. a. Atymov Mladen (nős Raniszavlyev Kátával), a 962. sz. betétben 3861/3. hrsz. a. Stojasits Ignyat (nős Arsenin Lyubóval), az 1222. sz. betétben 3861/2. hrsz. a. Protits Számójo és ifj. Protits Nenád, a 692. sz. betétben 3887. hrsz. a. Wallach Pál (nős Lipták Annával), a 96. sz. betétben 3886. hrsz. a. Basits Szteván, a 95. sz. betétben 3885. hrsz. a. Basits Szteváné szül. Szuvarin Roxa, a 6. sz. betétben 3879. hrsz. a. Bácsstóváros község mint erk. testület, a 3. sz. betétben 3878. hrsz. a. a bácsstóvárosi gör. kel. szerb egyház, a 6. sz. betétben 1491/1—a. hrsz. a. Bácsstóváros község mint erk. testület, a 141. sz. betétben 3889/1—b. hrsz. a. öz. Zomboracs Jeftáné szül. Krnyajacz Mária, a 953. sz. betétben 1343. hrsz. a. Schmidt János (nős Märezluft Annával), a 6. számú betétben 4007. hrsz. a. Bácsstóváros község mint erkölcsi testület, az 1553. sz. betétben 4008/1. hrsz. a. Thon János, az 1491. sz. betétben 4047/2. hrsz. a. Antits Nenád (nős Jovanov Drágával), a 371. sz. betétben 4061. hrsz. a. és az 1154. sz. betétben 4060. hrsz. a. Boj Ferenc (nős Fleck Magdolnával), az 577. sz. betétben 4099. és 4100. hrsz. a. Hencz Antal és neje Tuhacsek Magdolna tulajdonául felvett ingatlanokból; továbbá

11. a **Boróc** község határában fekvő és a boróci 1161. sz. betétben 1255. hrsz. a. Sztraka György, az 522. sz. betétben 3124. hrsz. a. Sztraka István, az 556. sz. betétben 3819/31. és a 678. sz. betétben 3819/32. hrsz. a. Köpfer András (150. h. sz.), a 990. sz. betétben 3819/30—b. hrsz. a. Jatits György, a 990. sz. betétben 3819/30—b. hrsz. a. Lyubojev Velimirné szül. Jatits Katalin, a 995.

sz. betétben 3819/30—a. hrsz. a. Jatits Lyubomir, a 229. sz. betétben 849/a. hrsz. a. Scherer Mátyás (112. h. sz.), az 567. sz. betétben 848. hrsz. a. Kompalits Szlavuj, Dusan és Voin, a 324. sz. betétben 842. hrsz. a. Popov Pál, a 444. sz. betétben 844. hrsz. a. Scherer Mátyás, az 1503. sz. betétben 841/a. hrsz. a. Popov Lázár (nős Popov Emiliával), a 323. sz. betétben 839/a. hrsz. a. Jovin Szvetozárné szül. Danilov Lyubica és Danilov Ivánka, az 542. sz. betétben 1001/270. hrsz. a. Klesz Antal (128. h. sz.), a 836. sz. betétben 1001/163. hrsz. a. Krsztits Áron, a 704. sz. betétben 1001/166. hrsz. a. Köpfer András, az 1374. sz. betétben 1001/179—b. hrsz. a. Til Mátyásné szül. Stocker Teréz, az 1053. sz. betétben 1001/142—c. hrsz. a. Duacsek József, az 1391. sz. betétben 1001/142—b. hrsz. a. Duacsek János, az 1011. sz. betétben 1001/129. hrsz. a. kisk. Kosztits Tivadar és Mihály, az 1105. sz. betétben 1001/110. hrsz. a. Kehlbach Bálint (361. h. sz.), a 815. sz. betétben 1001/106. hrsz. a. Weiler Ferencné és neje Mathesz Mária, az 1457. sz. betétben 1001/105. hrsz. a. Weiler Mártonné szül. Baron Anna, és az 1045. sz. betétben 3738. hrsz. a. Tiefenbach Adam tulajdonául felvett ingatlanokból, végül

12. az **Ujjalánka** község határában fekvő és az ujjalánkai 86. sz. tkvi betétben 784. hrsz. a. Blechl Józsefné szül. Valinsek Mari és Valinsek Miklós, az 52. sz. betétben 609. hrsz. a. Pfeifer Gáspár (nős Feiszt Zsuzsannával), a 245. sz. betétben 603. hrsz. a. Wagner Miklós és neje Brandalik Marianna, az 52. sz. betétben 585. hrsz. a. Pfeifer Gáspár (nős Feiszt Zsuzsannával), az 526. sz. betétben 5. és 4. hrsz. a. Zsigmond István és a 270. sz. betétben 194. és 193. hrsz. a. Beck János és neje Kuhn Rozália tulajdonául felvett ingatlanokból.

A kisajátítási eljárás foganaositására az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottságok a helyszíni tárgyalást a következő sorrendben fogják megkezdeni, illetve megtartani

**I. A Pacsér, Kossuthfalva és Bajsa** községek határában kisajátítandó területekre nézve **1908. évi május hó 20-ik (szerda) napjának d. e. 10 órakor Kossuthfalván a község házában;**

**II. az Ószivác, Cseivenka és Veprod** községek határában kisajátítandó területekre nézve **1908. évi május hó 21-ik (csütörtök) napjának délelőtti 9 órakor Cseivenkán a község házában;**

**III. a Hódság, Bácsordas és Dernye** községek határában kisajátítandó területekre nézve **1908. évi május hó 22-ik (péntek) napjának d. e. 9 órakor Hódságon a község házában;** végül

**IV. a Bácsstóváros, Boróc és Ujjalánka** községek határában kisajátítandó ingatlanokra nézve **1908. évi május hó 23-ik (szombat) napjának d. e. 10 órakor Borócon a község házában.**

Miről a kisajátítást szvenvedő érdekelteket oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy **minden egyes községre vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás az illető község község házában a hivatalos órák alatt 1908. évi május hó 4-étől 1908. évi május hó 19-éig bezárólag terjedő 15 napon át közzélelve kitétetik** és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltek a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve: a) a közhirdetésnél a kisajátítási terv; b) a szabályszerűen teljesített egyéni értesítésnél pedig ugy a kisajátítási terv, mint a felajánlott ár végleg megállapítottak s általa elfogadottnak tekintetik.

**A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.**

A kitűzött tárgyaláson mindenk előtt az érdekelte község előjáróságának, ezután sor-szám szerint az érdekelteknek észrevételei és kérelmei vétetnek tárgyalás alá.

A kiküldött bizottságok a **kisajátítási terv** megállapítása felett akkor is érdemileg fognak határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Zombor, 1908. évi április hó 22-én.

107-3-2

FERNBACH KÁROLY,

főispán, mint a közig. bizottság elnöke.